Kunnanhallitus

Aika	19.10.2026 klo 17:00 - 19:05
Paikka	Tuusniemen kunnanvirasto, valtuustosali

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 159	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 160	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 161	Kunnanjohtajan katsaus	6
§ 162	Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen	7
§ 163	Kirkonkylän osayleiskaavan muutos / Kaavan hyväksyminen	13
§ 164	Tuloslaskelman toteutuminen 1-8.2026, koko kunta	18
§ 165	Tuloslaskelman toteutuminen 1-8.2026 tekninen lautakunta	20
§ 166	Tuusniemen kunnan vuoden 2027 veroprosentit	22
§ 167	Yritystontin hinnoittelu: Rupola	25
§ 168	Vesihuoltolaitoksen peruspääoman koron vahvistaminen vuodelle 2027	26
§ 169	Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025	27
§ 170	Tuusniemen kunnan kannanotto Suomen valtion tarjoukseen Palokin vesivoimalaitoksen ostamisesta	30
§ 171	Asiakkaan reklamaatio ja sovintoehdotus vesilaskusta/ Lasku nro 208505	34
§ 172	Vuoden 2026 paikallisten järjestelyerien ja kehittämisohjelmaerien kohdentaminen	36
§ 173	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Järjestötoiminnan edellytysten parantaminen	37
§ 174	Kuntalaisaloite: Vieraslajien torjunta Tuusniemen kunnan alueelta yhteistyössä Tuusniemen Kylät ry:n kanssa	39
§ 175	Ilmoitusasiat, kh	42

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Smolander Heikki	Puheenjohtaja	
	Jäntti Eevariitta	2. varapuheenjohtaja	este § 173-174, poissa klo 18:56-19:03
	Riekkinen Irma	Jäsen	
	Räsänen Heimo	Jäsen	
	Räsänen Maija	Jäsen	
	Tirkkonen Olli-Matti	Jäsen	
	Martikainen Pekka	Varajäsen	
	Koistinen Minna	Kunnanvaltuuston puheenjohtaja	este § 170, poissa klo 18:35-18:52
	Pitkänen Juha	Kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja	
	Kähkönen Martti	Kunnanvaltuuston 2. varapuheenjohtaja	este § 173, poissa klo 18:56-18:58
	Kiviluoma Timo	Kunnanjohtaja	
	Hartojoki Sirpa	Pöytäkirjanpitäjä/hallintojohtaja	
Poissa	Iivonen Tuomo	1.varapuheenjohtaja	

Kokouksen alussa kaavoitusinsinööri Jorma Harju Maankäytön suunnittelu Kaavaharjusta esitteli Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittaista päivittämistä klo 17:30 saakka. Tekninen johtaja Paula Rissanen oli paikalla edellä mainitun asian esittelyssä ja esitteli kirkonkylän osayleiskaavan muutosta klo 17:40 saakka.

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Maija Räsänen ja Heimo Räsänen.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus sähköisesti

Puheenjohtaja Heikki Smolander Pöytäkirjanpitäjä Sirpa Hartojoki

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Tarkastusaika

Tuusniemi 20.10.2026 klo 14:00 alkaen

Allekirjoitukset sähköisesti

Maija Räsänen Heimo Räsänen

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla www.tuusniemi.fi 26.10.2026

Virka-asema	Allekirjoitus sähköisesti
Hallintojohtaja	Sirpa Hartojoki

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

KH 19.10.2026 § 159

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KH 19.10.2026 § 160

Tarkastusvuorossa ovat Maija Räsänen ja Heimo Räsänen.

Valmistelija Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Maija Räsänen ja Heimo Räsänen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Maija Räsänen ja Heimo Räsänen.

Kunnanjohtajan katsaus

KH 19.10.2026 § 161

Kunnanjohtaja esittelee ajankohtaisia asioita.

Valmistelija Timo Kiviluoma p. 044 7209 047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee ajankohtaiset asiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen

KH 12.05.2025 § 86

Tuusniemen kunnassa on vireillä Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen.

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla.

Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Savon Tuusniemen kunnan länsiosassa molemmin puolin Kuopio-Joensuu -välillä kulkevaa valtatietä 9.

Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivitysalue käsittää voimassa olevan yleiskaava-alueen Hiidensalmen, Olkiveden, Vianveden, Tuusjärven, Naavasen ja niiden läheisyydessä olevien pienten järvien ja lampien ranta-alueiden osalta. Yleiskaava-alueen pinta-ala on noin 2700 ha.

Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaava on vahvistettu vuonna 2002. Rantaosayleiskaavassa on sittemmin nähty tarvetta tehdä mm. teknisluonteisia muutoksia ja tarkistuksia:
- kaavamääräyksiin; mm. tonttikohtaisten rakennusoikeuksien tarkistamiset
- rakennuspaikkojen sijainteihin
- alueiden käyttötarkoituksiin; loma-asutus vai ympärivuotinen asutus

Teknisluonteisten muutostarpeiden ohella yleiskaavaa rajatulta osaltaan tarkastellaan kokonaisuudessaan. Tavoitteena on kuulla alueen maanomistajia ja muita intressitahoja alueen kehittämistarpeiden määrittelemiseksi. Viranomaisia kuullaan erityisesti maakunnallisiin tavoitteisiin, kulttuuri- ja luontoarvoihin sekä muinaismuistoihin liittyen.

Maanomistajien kuulemistilaisuuksia on pidetty jo syksyllä 2023 (28.8.-1.9.2023) Tuusniemen kunnantalolla.

Luonnosta koskevat asiakirjat asetetaan ilmoitustaulun lisäksi nähtäville Tuusniemen kunnan verkkosivuille. Kaavaluonnoksesta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta sekä pidetään tarvittaessa neuvotteluja. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään kuulutus postitse ennen kuin nähtävillä olo alkaa.

Kaavan päivitys on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan esillä kokouksessa.

Valmistelija — Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus — Kunnanhallitus päättää hyväksyä kaavaluonnoksen, kaavaselostuksen sekä 5.5.2025 päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja asettaa ne luonnoksena julkisesti nähtäville.

Päätös — Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 16.03.2026 § 46

Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen on edennyt ehdotusvaiheeseen.

Rantaosayleiskaavan luonnosaineisto on ollut yleisesti nähtävillä 28.5. – 27.6.2025. Lisäksi elokuussa 2025 pyydettiin lausunnot viranomaistahoilta. Rantaosayleiskaavaluonnoksesta annettiin 2 lausuntoa ja 1 kirjallinen mielipide.

1. **Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto 12.9.2025**
   Lausunnossa otetaan kantaa luontoon, vesitalouteen, kulttuuriympäristöön, liikenteeseen, ilmastoon, pohjavesiin, kaavamerkintöihin sekä muita huomioita. Lausunnosta on laadittu vastineet kaavoittajan toimesta. Vastineet on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan 4.3.2.

2. **Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto 27.8.2025**
   Lausunnossa otetaan kantaa rakennettuun kulttuuriympäristöön, arkeologiseen kulttuuriympäristöön sekä Honkakankaan VARK-alueeseen. Lausunnosta on laadittu vastineet kaavoittajan toimesta. Vastineet on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan 4.3.2.

1. **Mielipide**
   Kannanotossa vaaditaan poistamaan luonto-osiossa maininta - Niemen kärkialueella on virkistyskäytöllistä merkitystä mm. maihinnousupaikkana – koska Puikkoniemi on maa- ja metsätalouden aktiivikäytössä. Kaavoittajan vastineena kyseinen maininta poistetaan kaavaselostuksesta. Vastineet on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan 4.3.2.

Kaavaehdotusta koskevat asiakirjat asetetaan ilmoitustaulun lisäksi nähtäville Tuusniemen kunnan verkkosivuille. Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta sekä pidetään tarvittaessa neuvotteluja. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään kuulutus postitse ennen kuin nähtävillä olo alkaa.

Kaavan päivitys on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan esillä kokouksessa.

Valmistelija

Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä 3.3.2026 päivitetyt kaavaehdotuksen, kaavaselostuksen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja asettaa ne ehdotuksena julkisesti nähtäville.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 19.10.2026 § 162
184/00.02.01/2025

Tuusniemen kunnassa on vireillä Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen.

Tuusniemen kunnanhallitus on 16.3.2026 § 46 käsitellyt Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen kaavaehdotuksen ja päättänyt asettaa nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaehdotuksen 30 vrk:n ajaksi.

Kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä Tuusniemen kunnan teknisellä osastolla sekä kunnan nettisivuilla 9.4. – 8.5.2026 välisen ajan. Lupa- ja valvontavirastolle annettiin lisäaikaa lausunnon antamiselle 15.7.2026 saakka.

Rantaosayleiskaavaehdotuksesta annettiin 3 lausuntoa ja 3 muistutusta.

Lausunnon antoivat Itä-Suomen elinvoimakeskus liikenneosasto 6.5.2026, Lupa- ja valvontavirasto 15.7.2026, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo 7.5.2026.

Itä-Suomen elinvoimakeskus liikenneosasto
- Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastolla ei ole huomautettavaa asiaan. Liikenneosaston aikaisempi lausunto on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Lupa- ja valvontavirasto
Luonto
- Risulahden liito-oravakohde (luo-1, 6e) tulisi merkitä omalla, esim. luo-2 aluerajauksella sekä asianmukaisella kaavamääräyksellä, esim:
- Alueella sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n perusteella suojeltujen liito-oravien lisääntymis- ja/tai levähdys-paikkoja. Alueella on voimassa

AKL 43 § 2 momentin mukainen rakentamisrajoitus. Alueen suunnittelussa ja maankäytössä on otettava huomioon alueen luontoarvot ja luonnon monimuotoisuus. Liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen kiellettyä.

- Kaavaselostuksen sivulla 70 on mainittu harjualueen lajistoon kuuluvaksi lapintiainen, mikä on kirjoitusvirhe.
- Haurunginpuron luo-1 alueella (kohde 4) on havaittu vuonna 2004 liito-oravaa. Luontoselvityksessä mainitut vuoden 2020 havainnot tulee viedä laji.fi portaaliin.
- Haapolahden luo-1 alueen (kohde 18) rajaus on luontoselvityksessä esitetty laajempana, kuin miten se on rajattu kaavaehdotukseen. Rajaus tulee tarkistaa.
- Haaponiemen luo-1 alue (kohde 26, rantalehto, vaarantunut luontotyyppi VU) menee päällekkäin kaavassa osoitettujen uusien ranta-alueen rakennuspaikkojen kanssa. ETE-kohteiden (metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö) osalta toimivaltainen viranomainen on Metsäkeskus

Kulttuuriympäristö

- Kaavan luonnosvaiheessa on todettu SR-2 määräyksen ilmaisun ”ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä” olevan tulkinnanvarainen ja Lupa- ja valvontavirasto toteaa edelleen, ettei sen käyttöä ei voi suositella.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

- Kaavaehdotuksessa Honkakankaan viereen suunniteltu EN-alue on poistettu, mitä vastuumuseo pitää erittäin hyvänä ratkaisuna. Myös muut museon arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät kommentit on huomioitu. Ar-keologisen kulttuuriperinnön osalta vastuumuseolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen.
- Merkintöjen SR-1 ja SR-2 välinen hierarkiasuhde on hyvä kaavaprosessin yhteydessä harkita kulttuuriympäristöasiantuntijan näkemyksen mukaan tarkoin. Pakottavan syyn määrittäminen mahdollisissa lupa-asioissa on usein monitulkintaista. Kyseessä olevan merkinnän tulkinnanvaraisuutta lisää edelleen suositusmuotoinen tavoite, jonka mukaan rakennusta ei esimerkiksi ilman pakottavaa syytä tule purkaa. Alueellinen vastuumuseo katsoo, että määräyksen sisältötavoitetta tulee vielä tarkistaa.

Muistutukset maanomistajilta

Muistutus 1. ja 2.

- Maanomistajat (tiloilla 2-29 ja 2-264) vaativat poistamaan Konkanvuoren ge1-suosituksen kaavaselostuksesta (kohde 24, s. 83. Toisen osalta todetaan, että istutettu metsätaimikko alkaa olla harvennusiässä. Tarkoituksena on louhia omaan käyttöön kalliomateriaalia. Toisen osalta kommentoidaan maakuntakaavan MY 45.294 merkintää todeten, että maa-alueet saavat pysyä ennallaan samassa arvossa kuin tähänkin asti eli ei muuteta MY:ksi

Muistutus 3.

- Kaavaehdotuksen liitekartassa osoitteessa Laihilanniementie 120 sijaitseva rakennuspaikka on merkitty loma-asuntoalueeksi merkinnällä RA. Kyseinen merkintä on virheellinen. Kiinteistö on vakituisessa asumiskäytössä, eikä sitä tule osoittaa loma-asuntoalueeksi. Oikea

kaavamerkintä kyseisen rakennuspaikan osalta on erillis-pientalojen alue, eli AO. Kiinteistöllä on vakituista asumista vastaava nykyinen käyttö ja rakennuskanta.
- Muistutuksen lisäksi kirjelmässä esitetään kannanotto erilliseen kuntalaisaloitteeseen tieyhteyksistä. Kuntalaisaloitteessa esitetään Sikalahden alueelle kaavoitetuille loma-asuntojen rakennuspaikoille tulisi järjestää kulku yksinomaan Hiidenlahdentieltä käsin vanhan, kaavakarttaan merkityn tieyhteyden kautta.

Lausuntoihin ja muistutuksiin on annettu vastineet ja ne ovat liitteenä.

Muut täsmennykset
Kaavaehdotukseen on tehty seuraavia muutoksia maanomistajien kanssa keskustellen:

Voimassa olevaan kaavaan nähden kaavaehdotukseen on osoitettu nähtävillä olon jälkeen neljä (4) lisärantarakennuspaikkaa, koska kaavan päivittämisen yhteydessä tarkistettujen mitoituslaskelmien perusteella kyseiset rakennuspaikat olisi tullut osoittaa jo voimassa olevaan kaavaan. Lisäpaikat sijoittuvat seuraavasti: Tuusjärven Laajalahden rannalla tilalle 415-9-13, Uitonsaaren rannalla tilalle 413-5-12, Uitonsaareen menevän tien pohjoispuolella tilalle 413-14-0 ja Vianveden Koivulahden suulla Nivanniemeen tilalla 416-1-160. Näistä lisäyksistä on keskusteltu ja sovittu maanomistajien kanssa. Lisärakennuspaikoista ei aiheudu haittaa jo oleville rantarakennuspaikoille, koska lisärakennuspaikat ja niiden lähirannat ovat samoilla maanomistajilla.

Muut täsmentävät muutokset:
- Linnoinsaaressa luo-1/15 kohde on menettänyt luontoarvonsa alueella tehdyssä aukkohakkuussa. Luo-1/15 -merkintä siten poistetaan kaavasta.
- Valtatien liikennemelualueet lisätään kaavaehdotukseen

Kaavaehdotukseen on tehty vastineissa esitetyt muutokset. Muutokset eivät aiheuta ehdotuksen uudelleen nähtäville asettamista.

Valmistelija

Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy vastineissa esitetyillä muutoksilla Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen - kaavaehdotuksen ja esittää sen edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite1	Tuusjärvi_yk_ehdotus_vastineet
Liite2	Tuusjärvi_rantarekisteri
Liite3	Tuusjärvi_YK_päivitys_kaavaselostus
Liite4	Tuusjärvi_kaavaehdotus_30092026_tm35

Kirkonkylän osayleiskaavan muutos / Kaavan hyväksyminen

KH 16.12.2024 § 226

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla.

Tuusniemen kunnan kirkonkylän alueelle on tarkoitus laatia yleiskaavan muutos. Suunnittelualueiden sijainnit ja likimääräiset rajaukset on esitetty liitteenä olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 1 kuvassa 1. Alueilla on voimassa Tuusniemen kirkonkylän osayleiskaava, jonka Tuusniemen kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.10.2006 §29 (OAS s.6, kuva 6). Lisäksi osalla alueista on voimassa kirkonkylän osayleiskaavan muutokset, alue 2 (hyv. 25.3.2019 §12).

Alueella 1 on voimassa 10.2.1984 hyväksytty asemakaava. Alue on kokonaisuudessaan osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Asemakaavaan on tehty muutos (hyv. 27.2.2017), jossa osa korttelista 22 on muutettu rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueeksi (AR).

Osalla alueella 2 on voimassa asemakaava (hyv. 27.2.2017). Kaavassa alueelle on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten alue (T) sekä maa- ja metsätalousalue (M). Teollisuusaluetta on tarkoitus laajentaa niiden pohjoispuolelle.

Osayleiskaavamuutoksen tavoitteet ovat:
1. Käyttötarkoituksen väljentäminen oleva tilanne huomioiden ja vanhan kansakoulun suojelumerkinnän poistaminen.
2. Teollisuusalueen laajentaminen.

Luonnosta koskevat asiakirjat asetetaan ilmoitustaulun lisäksi nähtäville Tuusniemen kunnan verkkosivuille. Kaavaluonnoksesta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta sekä pidetään tarvittaessa neuvotteluja. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään kuulutus postitse ennen kuin nähtävillä olo alkaa.

Kaavamuutos on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan esillä kokouksessa.

Valmistelija Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä kaavaluonnoksen, kaavaselostuksen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja asettaa ne luonnoksena julkisesti nähtäville.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 29.06.2026 § 103

Kaavaprosessi on lähtynyt vireille jo syksyllä 2023. Kaavaluonnos valmistui syksyllä 2024. Tuusniemen kunnanhallitus päätti kaavaluonnoksen asettamisesta nähtäville 16.12.2024 § 226. Kaavaluonnos oli nähtävillä 2.1.2025.– 31.1.2025.

Valmistelu- ja luonnosvaiheessa kaavasuunnittelusta vastasi FCG Rakennettu Ympäristö Oy:stä projektipäällikkönä ja pääsuunnittelijana DI Timo Leskinen. 3.3.2025 alkaen projektipäällikkönä ja pääsuunnittelijana on ollut arkkitehti SAFA Minttu Kervinen YKS-548.

Kaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot ja siitä oli mahdollista jättää mielipide. Yleiskaavasta jätti lausunnon Pohjois-Savon ELY-keskus ja Kuopion kulttuurihistoriallinen museo.

Mielipiteitä ei jätetty. Saatu palaute on koottu vastineraporttiin, joka on kaavan liiteaineistona.

Kaavaehdotusta valmisteltaessa pidettiin viranomaistyöneuvottelu 20.4.2025 Tuusniemen vanhan kansakoulun suojelumerkinnän purkamisesta ja rakennushistoriallisen selvityksen sisällöstä. Neuvotteluun osallistui kunnan, Kuopion kulttuurihistoriallisen museon, ELY-keskuksen ja Pohjois-Savon liiton edustajat kaavaa laativan konsultin edustajien lisäksi.

Kaavaehdotusta työstettäessä kaavakartalle ja kaavamääräyksiin tehdyt muutokset:
• kaavamerkintöjen esitystapaa on tarkistettu, sisältöön ei ole tehty muutoksia,
• kaavaan on lisätty T-alueella sijaitsevaa lähdettä koskien yleismääräys, jossa määrätään, että ennen lähteen poistamista tai sen luonnontilaa heikentäviin toimenpiteisiin ryhtymistä T-alueella poikkeusluvan lähteiden suojelusta tulee olla voimassa.

Kaavaehdotusta työstettäessä kaavaselostukseen tehdyt merkittävimmät täydennykset:
• tunnistettu kaavan tavoitteissa tarve hakea Lupa- ja valvontavirastolta poikkeusta vesilain 2 luvun 11 §:n 1 momentin kiellosta vaarantaa lähteiden luonnontilaa koskien Suojaharjun lähteikköä,
• täydennetty kaava-alueen perustietojen kuvausta etenkin työllisyyden, verotulojen ja kunnan elinvoiman näkökulmasta,

• kuvattu Tuusniemen vanhan kansakoulun selvitystilannetta ja nykytilaa osana kulttuuriympäristöjen kuvausta,
• kuvattu kaava-alueelle sijoittuvan Suojaharjun lähteikön selvitystilannetta ja nykytilaa osana luonnonympäristön kuvausta,
• täydennetty kaavan vaikutusten arviointia etenkin Tuusniemen vanhan kansakoulun purkamisen mahdollistavan ja Suojaharjun lähteikön luonnontilan vaarantamisen kaavaratkaisun osalta.

Kaavan liitteisiin tehdyt päivitykset ja lisäykset:
• OAS tarkistettu vastaamaan kaavan arvioitua aikataulua,
• lisätty vastineraportti kaavaluonnoksesta saatuun palautteeseen Ehdotusvaiheessa laaditut erillisselvitykset, joiden tuloksia on hyödynnetty mm. kaavan vaikutusten arvioinnissa:
• Lähdeselvitys, 15.4.2026, FCG Rakennettu ympäristö Oy,
• Tuusniemen vanhan kansakoulun rakennushistoriallinen selvitys, 8.9.2025, FCG Rakennettu ympäristö Oy

Kaavaehdotus on valmistunut alkukesällä 2026. Tavoittena on, että nyt hyväksyttävänä oleva kaavaehdotus asetetaan nähtäville 7.7. - 31.8.2026 väliseksi ajaksi. Pidennetty nähtävillä oloaika johtuu kesälomakaudesta ja kunnantalon sulkuajasta ajalla 13.7. - 2.8.2026.

Valmistelija

Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy kirkonkylän osayleiskaavan kaavamuutosehdotuksen ja asettaa kirkonkylän osayleiskaavan muutoksen kaavaehdotusaineiston julkisesti nähtäville 7.7. - 31.8.2026 väliseksi ajaksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 19.10.2026 § 163
187/10.02.02/2026

Tuusniemen kunnassa on vireillä kirkonkylän osayleiskaavan muutos. Kunnanhallitus on käsitellyt edellisen kerran kirkonkylän osayleiskaavan muutosehdotuksen 29.6.2026 § 103 ja päättänyt asettaa nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaehdotuksen 30 vrk:n ajaksi.

Kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä Tuusniemen kunnan teknisellä osastolla sekä kunnan nettisivuilla 7.7. - 31.8.2026 välisen ajan.

Nähtävä oloaikana saatiin lausunnot Kuopion kulttuurihistorialliselta museolta, Lupa- ja valvontavirastolta sekä Itä-Suomen elinvoima-keskukselta.

Lupa-ja valvontavirasto kiinnitti huomiota lausunnossaan 31.8.2026 seuraaviin osa-alueisiin.
- Luonnonsuojelu, lähteikkö
- Kulttuuriympäristö, Tuusniemen vanha kansakoulu

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Pohjois-Savon alueellisen vastuumuseon lausunnossa 31.8.2026 huomioitiin
- Tuusniemen vanhan kansakoulun suojelumerkintä; Alueellisen vastuumuseon näkemyksen mukaan suojelumerkintää ei tulisi poistaa osayleiskaavasta.
- Alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa muutosehdotukseen suunnittelualueen 2. osalta, Teollisuusalueen laajentaminen

Itä-Suomen Elinvoimakeskus huomioi lausunnossaan 25.8.2026
- Itä-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosasto lausuu kaavamuutoksesta osallisena/naapurina valtatien 9 näkökulmasta melualueen merkintään ja yleiskaavamuutoksen rajaukseen vt 9 osalta

Muita muistutuksia tai mielipiteiteitä

Muistutus, yksityishenkilö, 22.8.2026
- Tuusniemen vanha kansakoulu on korjattavissa. Ehdotan, että suojelumerkintä säilytetään. Ehdotan myös, että asemakaavaan tehdään suojelumerkintä vanhasta kansakoulusta.

Liitteenä olevaan vastineraporttiin on koottu tiivistelmät saadusta palautteesta ja annettu palautteeseen vastineet.

Kaavaratkaisuun on tehty joitakin täydennyksiä ja teknisiä tarkistuksia lausuntojen pohjalta, eivätkä ne aiheuta kaavan asettamista uudelleen nähtäville.

Valmistelija

Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy kirkonkylän osayleiskaavan muutosehdotuksen ja esittää sen edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite5	YK muutos kaavaselostus hyväksyntään
Liite6	TUUSNIEMI YK muutos Kaavakartta hyväksyntään
Liite7	VASTINERAPORTTI TUUSNIEMI OYK

Tuloslaskelman toteutuminen 1-8.2026, koko kunta

KH 19.10.2026 § 164
265/02.02.02/2026

Toimintatuotot ovat toteutuneet ajankohdan normaalitoteumaan (66,6 %) verrattuna 2,7 % -yksikköä ja 60.462 euroa suurempina, toteuman ollessa 69,3 % eli 2.043.313 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintatuottojen toteuma oli 79,1 % eli 2.841.050 euroa.

Toimintakulujen toteuma oli 61,7 % eli 4,9 % -yksikköä ja 61.726 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen 5.633.529 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakulujen toteuma oli 61,3 % eli 6.271.660 euroa.

Toimintakatteen toteuma oli 58,1 % eli 8,5 % -yksikköä ja 58.101 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen -3.589.677 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakatteen toteuma oli 49,7 % eli -2.722.850 euroa.

Verotulojen toteuma oli 67,0 % eli 0,4 % -yksikköä ja 17.519 euroa normaalitoteumaa suurempi, ollen 3.837.519 euroa. Edellisvuonna vastaavasti verotulojen toteuma oli 66,2 % eli 3.528.755 euroa.

Valtionosuuksien toteuma oli 66,0 % eli 0,6 % -yksikköä ja 1.699 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen -173.634 euroa. Edellisvuonna vastaavasti valtionosuuksien toteuma oli 52,9 % eli 134.275 euroa.

Vuosikate oli 223.301 euroa, prosentuaalisen toteuman ollessa -35,5 %, kun koko vuodelle on budjetoitu vuosikatetta -629.152 euroa. Edellisvuonna vastaavasti vuosikatteen toteuma oli 627,1 % eli 171.727 euroa.

569.207 euron suuruisten poistojen jälkeen tilikauden tulos tarkastelujaksolta oli -345.906 euroa alijäämäinen, talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa 23,4 %. Vastaavasti edellisvuonna tilikauden tulos oli tarkastelujaksolla ylijäämäinen 490.021 euroa talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa -65,7 %.

Koko vuoden talouden ennakoidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti tai hieman sitä parempana.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Tuloslaskelman toteutuminen merkitään kunnanhallituksen tietoon saatetuksi ja saatetaan edelleen tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite8	Tuloslaskelman toteutuminen 1-8.2026, koko kunta

Tuloslaskelman toteutuminen 1-8.2026 tekninen lautakunta

Tekn.ltk 30.09.2026 § 69

Tekninen lautakunta (sis. yhdyskuntatekniset palvelut, kiinteistötoimi sekä ympäristöpalvelut.

Toimintatuotot ovat toteutuneet ajankohdan (8 kk) normaalitoteumaan (66,6 %) verrattuna 6,55 % -yksikköä ja 105.999,58 euroa suurempana, toteuman ollessa 73,21 % eli 1.173.612,90 euroa.

Toimintakulujen toteuma oli tarkastelujaksolla 66,40 % eli talousarvion mukainen ollen 1.266.326,10 euroa.

Toimintatuotot ovat yhdyskuntateknisten palveluiden, kiinteistötoimen sekä ympäristötoimen osalta normaalitoteumaan nähden suuremmat. Yhdyskuntateknisten palveluiden tuotot ovat toteutuneet 256,29 %:sti, kiinteistötoimen tuotot 71,00 %:sti ja ympäristötoimen tuotot puolestaan 90,97 %:sti.

Toimintakulujen osalta yhdyskuntatekniset palvelut ovat toteutuneet hieman pienempänä ollen 55,26 % eli 193.251,75 euroa. Kiinteistötoimen toimintakulut ovat hieman yli talousarvion ollen 68,45 % eli 950.735,83 euroa. Ympäristötoimen kulut ovat myös yli talousarvion ollen 72,71 % eli 122.338,52 euroa.

Kiinteistötoimen kuluja nostaa osakkeiden myynneistä kirjatut myyntitappiot (128.967,78 euroa). Ympäristötoimen osalta kulut ovat ylittyneet lähinnä ICT-palveluissa.

Vesihuolto yhteensä
Toimintatuotot ovat toteutuneet ajankohdan (8 kk) normaalitoteumaan (66,66 %) verrattuna 14,81 % -yksikköä ja 69.052,41 euroa pienempänä, toteuman ollessa 51,85 % eli 242.632,26 euroa.
Toimintakulujen toteuma oli tarkastelujaksolla 66,45 % eli talousarvion mukaisesti ollen 189.126,12 euroa.

Koko tekninen lautakunta (sis. kaikki edelliset) on vertailuajankohtana (8 kk) toimintatuottojen osalta hieman yli talousarvion ja toimintakulujen osalta talousarviossa.
Toimintatuotot ovat toteutuneet ollen 68,38% eli 1.416.245,16 euroa ja toimintakulut 66,41 % eli 1.455.452,22 euroa.

Valmistelija Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta merkitsee tuloslaskelman tietoonsa saatetuksi ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

KH 19.10.2026 § 165
255/02.02.02/2026

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tuloslaskelman tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite9	Tuloslaskelma 1-8.2026

Tuusniemen kunnan vuoden 2027 veroprosentit

KH 19.10.2026 § 166
264/02.03.01/2026

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan on ilmoitettava verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus. Tuloveroprosentti ilmoitetaan prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto päättää kunnassa sovellettavat kiinteistöveroprosentit laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa sadasosan tarkkuudella vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa tuloveroprosentin.

Tuusniemen kunnan veroprosentti on tällä hetkellä 9,9 %.

Kiinteistöveroprosenttien vaihteluväli on kiinteistöverolaissa määritelty alla olevan taulukon vasemmanpuoleisen sarakkeen mukaisesti. Taulukon oikeanpuoleisessa sarakkeessa on Tuusniemen kunnan tälle vuodelle päätetyt kiinteistöveroprosentit. Kunnan kiinteistöveroprosentit eivät muuttuneet kuluneelle vuodelle vuodesta 2025.

Kiinteistöveroprosentit	*Vaihteluväli 2027*	*Tuusniemi 2026*
Maapohjan yleinen	1,30 - 2,00	1,30
Rakennusten yleinen	0,93 - 2,00	1,15
Vakituinen asuinrakennus	0,41 - 1,00	0,65
Muu asuinrakennus	0,93 - 2,00	1,25
Voimalaitos	0,93 - 3,10	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 - 6,00	Ei käytössä
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 - 2,00	0,00

Vuoden 2027 talousarvion valmistelun lähtökohta on ollut, että veroprosentit pidetään ennallaan. Vuoden 2027 talousarviokehyksen verotuloarvio on tehty tämän mukaisesti. Talousarviokehys on alijäämäinen -1,35 M€ ja kunnan taseesta arvioidaan kertyneiden vanhojen ylijäämien tulevan käytetyksi kokonaan vuonna 2028. Tämä talousarviotilanteen lähtökohta on niin vaikea, että kunnan yleistä rakennusten kiinteistöveroprosenttia on perusteltua esittää nostettavaksi 1,15 %:sta 1,30 %:iin ja muun kuin vakituisen asunnon kiinteistöveroprosenttia 1,25 %:sta 1,35 %:iin. Näiden kiinteistöveroprosenttien nosto kerryttää kunnalle vuosittaisia verotuloja lisää noin 50.000 euroa.

Valtuusto on hyväksynyt kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa 2023 – 2026 kiinteistöveroprosenttien korottamisen yhdeksi talouden tasapainottamiskeinoksi. Kyseinen päätös liitteineen on toimitettu muun muassa valtiovarainministeriölle kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotushakemuksen liitteenä.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Tuusniemen kunnan veroprosentit ovat seuraavat vuonna 2027:

· tuloveroprosentti 9,9 %

ja kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

· maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
· rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
· vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus 0,65 %
· muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,35 %
· rakentamaton rakennuspaikka: Ei käytössä
· voimalaitosrakennus: 3,10 %
· yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Käsittely

Keskustelun aikana Eevariitta Jäntti esitti, että myös kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan. Heimo Räsänen kannatti Eevariitta Jäntin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu muutosesitys ja hallituksen täytyy äänestää asiassa. Kunnanjohtajan päätösehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Eevariitta Jäntin esitystä kannattavat äänestävät EI. Puheenjohtaja ehdotti, että äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Hallitus hyväksyi äänestysmenettelyn.

Äänestyksessä annettiin nolla JAA -ääntä ja seitsemän EI -ääntä (Eevariitta Jäntti, Heimo Räsänen, Heikki Smolander, Pekka Martikainen, Irma Riekkinen, Olli-Matti Tirkkonen ja Maija Räsänen) Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen päätökseksi tuli Eevariitta Jäntin esitys.

Päätös

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Tuusniemen kunnan veroprosentit ovat seuraavat vuonna 2027:

- tuloveroprosentti 9,9 %

ja kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,15 %

- vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus 0,65 %
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,25 %
- rakentamaton rakennuspaikka: Ei käytössä
- voimalaitosrakennus 3,10 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Yritystontin hinnoittelu: Rupola

KH 19.10.2026 § 167
261/02.07.00/2026

Tuusniemen kunnan kuntakonserniin kuulunut Rupola Oy on purettu selvitystilamenettelyn kautta vuonna 2021. Tuossa yhteydessä kunta sai ennakko jako-osuutena 24.5.2021 yhtiöstä Rupola – nimisen kiinteistön nro 857-417-6-93. Kiinteistö muodostui pinta-alaltaan noin 4912 m^2:n suuruisesta yrityskäyttöön kaavoitetusta tontista. Tontti sijaitsee kirkonkylän sataman tuntumassa, rajoittuen Valtatiehen 9 ja Mustolantiehen. Tontti on logistiselta sijainniltaan ja näkyvyydeltään valtatien varressa huomattavasti kunnan teollisuusalueen tontteja paremmassa paikassa ja siten myös arvokkaampi. Valtuusto ei ole hinnoitellut tonttia, joten tontin mahdollisesta kaupasta päättäisi valtuusto. Kunnan hallintosäännön 20 §:n mukaan kunnanhallituksella on toimivalta Kunnanhallitus päättää kaavatonttien myymisestä edellyttäen, että valtuusto on vahvistanut niille myyntihinnan. Tontin mahdollisen myyntiprosessin sujuvoittamikseksi Rupola -tonttikin on perusteltua hinnoitella etukäteen valtuustossa muiden yritystonttien tapaan.

Kunnan yritystonttien myyntihinta Kankaalan teollisuusalueella on valtuuston päätöksen mukaisesti 1,5 euroa m^2. Rupola -tontin arvo on kuitenkin sijaintinsa vuoksi selvästi Kankaalan teollisuusalueen tontteja korkeampi. 40.000 euron kokonaishinnalla Rupola -tontin neliöhinnaksi muodostuu noin 8,14 euroa, mitä voidaan pitää myös tontin käypänä arvona.

Valmistelija Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto vahvistaa Rupola -kiinteistön (kaavatontin) nro 857-417-6-93 myyntihinnaksi 40.000 euroa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite10	Karttaliite, Rupola

Vesihuoltolaitoksen peruspääoman koron vahvistaminen vuodelle 2027

KH 19.10.2026 § 168
262/02.00/2026

Valtuusto on vuosittain vahvistanut omana erillisenä taseyksikkönä toimivan vesihuoltolaitoksen peruspääomalle laskettavan koron vuodesta 2016 alkaen. Koron laskentapohjana on käytetty 12 kuukauden eurobor -korkoa/tod. pv 360, johon on lisätty 1 % -yksikkö. Euribor -koron ollessa negatiivinen, vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi on vahvistettu 1,00 %. Peruspääoman koron laskennassa on käytetty vuosittain syyskuun viimeisen pankkipäivän korkoa, jolloin valtuuston päätös on voitu ottaa huomioon jo seuraavan vuoden talousarvioprosessissa.

12 kuukauden euribor-korko on ollut 29.9.2023 4,228 %, joten valtuusto vahvisti edellisvuosien perusteiden mukaisesti vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2024 12 kuukauden euribor-korko/tod. pv 360+1 % eli 5,228 %.

12 kuukauden euribor-korko on ollut 30.9.2024 2,747 %, jolloin valtuusto vahvisti edellisvuosien perusteiden mukaisesti vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2025 12 kuukauden euribor-korko/tod. pv 360+1 % eli 3,747 %.

12 kuukauden euribor-korko on ollut 30.9.2025 2,193 %, jolloin valtuusto vahvisti edellisvuosien perusteiden mukaisesti vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2026 12 kuukauden euribor-korko/tod. pv 360+1 % eli 3,193 %.

12 kuukauden euribor-korko on ollut 30.9.2026 3,329 %, jolloin on edellisvuosien käytännön mukaisesti perusteltua vahvistaa vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2027 12 kuukauden euribor-korko/tod. pv 360+1 % eli 4,329 %.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2027 vahvistetaan 4,329 %.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025

KH 19.10.2026 § 169
263/00.01.03.00/2026

Tarkastuslautakunta on antanut valtuustolle vuoden 2025 arviointikertomuksen. Valtuusto on merkinnyt arviointikertomuksen tietoonsa saaduksi 15.6.2026 § 17. Arviointikertomus sisältää tarkastuslautakunnan havaintoja kunnan ja kuntakonsernin vuoden 2025 toiminnasta ja taloudesta. Toteavaan sävyyn kirjoitetun arviointikertomuksen faktoihin perustuvat toteamukset eivät sinänsä kaipaa kommentointia. Seikat, joihin tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomionsa, otetaan huomioon vuoden 2027 talousarviovalmistelussa. Tarkastuslautakunta on myös tuonut edellisvuoden tapaan esiin arviointikertomuksessaan varsin perustellun huolensa kunnan talouden epätasapainosta ja riittämättömistä talouden epätasapainon oikaisukeinoista.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kunnan tytäryhtiöiden, Kiinteistö Oy Tuusniemen Turulan ja Tuusniemen Virastotalo Oy:n tappiolliseen toimintaan. Kyseisille yhtiöille on asetettu talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin vähintäänkin nollatulos. Siihen pääseminen edellyttää kyseisten tytäryhtiöiden operatiiviselta johdolta ja hallituksilta toimenpiteitä.

Lisäksi arviointikertomukseseen sisältyy kolme kysymystä, joihin kunnanhallituksen on annettava selvityksensä.

Arviontikertomuksen kysymykset ja kunnanhallituksen vastaukset kysymyksiin:

1. *Miten kunnan henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan ja henkilöstön jaksaminen huomioidaan taloudellisesti varsin haastavassa ja pitkittyneessä tilanteessa?*

   Tuusniemen kunnan henkilöstöä on osallistettu kunnan talouden tasapainottamisen säästötalkoisiin vuodesta 2015 alkaen. Tämä on tapahtunut siten, ettei kuntaan ole palkattu automaattisesti uutta henkilöstöä pois lähteneiden tai eläköityneiden tilalle. Tällä tavalla henkilöstömenojen sopeuttamista on saatu tehtyä mielekkäästi ja hallitusti. Tällä hetkellä ollaan tilanteessa, jossa henkilöstöä ei ole mahdollista enää vähentää tai esimerkiksi lomauttaa ilman kunnan lakisääteisen palvelutuotannon vaarantamista. Muuttuviin palvelutarpeisiin toki on syytä kyetä vastaamaan ilman viivettä tulevaisuudessakin, myös henkilöstöresurssien osalta.

   Tiukka henkilöstön resurssitilanne näkyy henkilöstössä kuormituksena, joten henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on tässä tilanteessa korostetun tärkeää. Lisäksi epävarmuus kunnan tulevaisuudesta ja työtehtävien jatkuvuudesta lisää henkilöstön kuormitusta. Henkilöstön

työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehditaan muun muassa seuraavin konkreettisin keinoin:
- hallittu ja huolella suunniteltu henkilöstöresussien sopeuttamisprosessi
- YHTY -toimikunnan säännöllinen toiminta
- säännölliset henkilöstöinfot/tilaisuudet
- avoin viestintä henkilöstölle kunnan asioista
- toimivat työterveyshuollon palvelut
- liikuntailtapäivät
- e-passi

2. *Jos taloussuunnitelmaan asetetut numeeriset tavoitteet eivät toteudu ja talouden tasapainottamisohjelmassa ei kyetä pysyttäytymään, pitäisikö jollakin tasolla samanaikaisesti myös valmistautua mahdollisen kuntaliitokseen (ennen kuin se tulee pakolliseksi)?*

   Lainsäädännössä kunnan osallistumisvelvollisuudesta kuntajokokelvitykseen on säädetty kuntarakennelain 16 §:ssä ja 16 a §:ssä. Sen sijaan vapaaehtoisesta valmistutumisesta mahdolliseen kuntaliitokseen ei ole lainsäädännössä säännöksiä. Vapaaehtoiselta pohjalta kuntaliitokseen valmistautumisesta ei ole olemassa ohjeistusta tai vakiintuneita hyviä käytänteitä. Kuntien yhdistymissopimusten sisällöt ovat aina sisällöltään yksilöllisiä ja yhdistyvien kuntien neuvottelujen lopputulos, usein myös kompromissi. Kunnan tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja ne ovat samat kunnan taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Kuntalaisnäkökulmasta katsottuna parasta valmistautumista mahdolliseen kuntaliitokseen ovat toimivat, tarkoituksenmukaiset ja kustannustehokkaat kunnan palvelut kuntalaisille.

3. *Miten HYTE-yhteistyö saadaan selkeytettyä Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja kunnan välillä (vastuunjako)?*

   Kunnilla ja hyvinvointialueilla on lakiin perustuva velvollisuus tehdä yhteistyötä kuntalaisten terveyden edistämisessä. Pohjois-Savon kunnissa on varsin laajasti on koettu, että tässä yhteistyössä ja sen sujumisessa on vielä parantamisen varaa. Yhteistyötä tehdään tällä hetkellä hyvinvointialueen ehdoilla. Hyvinvointialueen ja alueen kuntien välinen HYTE-työtä koskeva yhteistyösopimus päättyi 30.6.2026. Sopimus ei käytännössä toiminut. HYTE-toiminnasa on muodostunut asetelma, jossa hyvinvointialue koordinoi ylätasolla, mutta käytännön yhteistyöhön ei ole päästy. Tuusniemen kunta ei yksinään voi tätä ongelmaa ratkaista. Kunnilla on tarkoituksena yhteistyössä tiivistää maakuntaliiton koordinoimana hyvinvointialueen kanssa HYTE-yhteistyötä ja rakentaa yhteistyölle nykyistä toimivampi malli uuden yhteistyösopimuksen pohjalta, jota on määrä lähteä työstämään vielä kuluvan syksyn aikana. Tärkeää on myös aidon vuoropuhelun käynnistäminen kuntien ja hyvinvointialueen välillä. Aitoa vuoropuhelua ei ole yhteistyöfoorumissa toisen osapuolen tilannekatsausten

kuunteleminen ilman minkäänlaista keskustelua tai kysymysten esittämisen mahdollisuutta.

Valmistelija Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa esittelytekstissä olevan selvityksen valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2025 esitettyihin kysymyksiin.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Tuusniemen kunnan kannanotto Suomen valtion tarjoukseen Palokin vesivoimalaitoksen ostamisesta

KH 19.10.2026 § 170
276/00.04.00/2026

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan sisältyy hanke nimeltä ”Matkailu- ja luontohanke Palokin koskien patojen purku”. Palokin vesivoimalaitoksen omistaa Pohjois-Karjalan Sähkö Oy. Asia on saanut runsaasti julkisuutta ja kansalaiskeskustelu on ollut vilkasta. Heinäveden Palokin koskien padon purkamisen ja koskien ennallistamisen tavoite on elvyttää uhanalaisia vaelluskalakantoja.

Tuusniemen kunta on osakkaana Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:ssä ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:ssä. Kunnan omistusosuudet yhtiöissä ovat (PKS) 1,71 % ja (PKEH) 3,59 %. Kunta käyttää omistajavaltaansa omistusosuuksiensa mukaisessa suhteessa yhtiökokouksissa. Kunta voi esittää edustajiaan Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n hallitukseen ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n hallintoneuvostoon yhtiöiden yhtiökokouksissa. Yhtiökokoukset päättävät lopulta Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n hallituksen ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n hallintoneuvoston jäsenet. Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n hallintoneuvosto puolestaan valitsee Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n hallituksen.

Teknisesti Palokin vesivoimalaitoksen kaupassa olisi kyse joko yhtiöitettävän tytäryhtiön osakkeiden kaupasta tai liiketoimintakaupasta, jossa Palokin vesivoimalaitos vaihtaisi omistajaa. Palokin mahdollisessa kaupassa päätöksentekovalta on osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n hallituksella. Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n hallitus puolestaan päättää siitä, mikä on Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n näkemys Palokin vesivoimalaitokseen Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n suurimpana omistajana. Yhtiöiden hallitukset tekevät päätöksensä itsenäisesti osakeyhtiölain, yhtiöjärjestysten sekä yhtiöiden edun mukaisesti. Tuusniemen kunta yksittäisenä osakkeenomistajana ei voi, eivätkä kaikki osakkeenomistajat yhdessäkään voi tehdä yhtiöiden hallitusten toimivaltaan kuuluvia päätöksiä. Tuusniemen kunta voi ainoastaan esittää oman näkemyksensä ja suosituksensa siitä, miten kunnan käsityksen mukaan yhtiöiden hallitusten olisi perusteltua toimia, ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat seikat.

Valtioneuvoston kanslia on jättänyt 16.6.2026 päivitetyn tarjouksen Palokin vesivoimalaitoksen lunastamiseksi. Tarjous on toimitettu sekä Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:lle että osakkeenomistajille. Tarjouksen sisällön pääkohdat ovat (suorat lainaukset valtion tarjouksesta):

<u>Valtion tarjous: Tytäryhtiömalli</u>

- Vähimmäislunastushinta 40 milj. € (velaton arvo). Selvitysvaiheen jälkeen 2–3 puolueettoman pankkiiriliikkeen arvonmääritys

perustuen vesivoimalan käypään arvoon (lunastushinta aina vähintään 40 milj. € arvonmäärityksestä riippumatta).
- Valtio maksaa heti kaupanteon yhteydessä 10 milj. € ennakkomaksun. Loput vähintään 30 milj. € valtio maksaa selvitysvaiheen päätyttyä.
- Yhtiöittämisen yhteydessä valtio saa 10 % omistusosuuden sekä hallituspaikan tytäryhtiöstä.
- PKS omistaa ja ajaa vesilaitoksen tuotantoa normaalisti selvitysvaiheen ajan. Selvitysvaiheen voitonjako tytäryhtiön omistusosuuksien suhteessa.
- Malli olisi PKS:lle mahdollisesti verotehokas (käyttöomaisuusosakkeiden myynti).
- Mikäli voimalaitoksen purku ei olisi toteutettavissa, PKS:lle jää 3 milj. € korvaus ennakkomaksusta.

Tytäryhtiömallissa Palokin vesivoimalaitos kaikkine toimintoineen ja omaisuuserineen siirtyisi perustettavaan tytäryhtiöön, josta valtio omistaisi 10 % ja Pohjois-Karjalan Sähkö Oy 90 %. Mikäli selvitysvaiheen jälkeen päädytään siihen, että Palokin vesivoimalaitos on purettavissa, valtio ostaisi Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n omistaman 90 %:n osuuden perustetusta tytäryhtiöstä. Tämän jälkeen koko Palokin vesivoimalaitos toimintoineen olisi valtion omistuksessa. Tytäryhtiömallissa Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n saama kauppahinta Palokin vesivoimalaitoksesta on aina vähintään 40 miljoonaa euroa (pohjahinta). Mikäli selvitysvaiheen jälkeen puolueettomissa arvomäärityksissä päädyttäisiin tätä korkeampaan hintaan, kauppahinta olisi näiden arvonmääritysten perusteella määräytyvä hinta.

<u>Valtion vaihtoehtoinen tarjous: Suora kauppa</u>
- Lunastushinta 30 milj. € edellyttäen, että kauppa toteutetaan v. 2026 aikana.
- Tarjoaa PKS:lle nopean ratkaisun.
- Valtio tarjoaa vesivoimalaa vuokrattavaksi selvitysvaiheen ajaksi.
- Mallissa PKS joutuisi maksamaan myyntivoitosta veron.
- Mikäli purku ei olisi toteuttavissa, voimalaitos saattaa tulla myyntiin.

Tuusniemen kunnanhallitus ja viranhaltijajohto ovat osallistuneet aktiivisesti järjestettyihin Palokki-tilaisuuksiin. Kunta on perehtynyt laaja-alaisesti sekä Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n että useiden ulkopuolisten asiantuntijoiden arvioihin Palokin arvonmäärityksestä, Palokin merkitykseen Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n tuloksentekokyvylle ja osingoille, energiamarkkinoista, sähkönhinnan kehityksestä, vesivoiman tulevaisuudesta, huoltovarmuudesta, kalatalousveloitteista ja uhanalaisten vaelluskalakantojen ekologisesta tilanteesta.

Palokki -tilaisuuksiin osallistuneiden kalatalousasiantuntijoiden näkemys Palokinkoskien ennallistamisen vaikutuksista vaelluskalakantoihin on ollut optimistinen. Muista julkisista asiantuntija-aineistoista ilmenee myös

varovaisempaa kantaa vaelluskalakantojen elvytystoimenpiteiden vaikutuksista ja tuloksista.

Valtioneuvoston kanslian käyttämät asiantuntijat ovat varsin yksimielisesti valtion tarjouksen suuruusluokan oikeellisuuden takana. Sen sijaan PKS:n operatiivisen johdon ja hallituksen näkemys Palokin voimalaitoksen arvosta poikkeaa valtion tarjouksen riittävyydestä merkittävästi. Näkemystään PKS on perustellut omistajilleen sekä julkisesti saatavilla olevilla tiedoilla muun muassa sähköenergian tuottamisen, säätövoiman merkittävyyden ja kysynnän ennustettuihin muutoksiin, että myös yhtiön liikesalaisuuden piirissä olevilla yhtiön liiketoimintaan liittyvillä faktoilla. Yhtiöllä on epäilemättä viime kädessä paras tietämys mm. Palokin voimalaitoksen tuotantoon ja sen tämänhetkiseen kannattavuuteen liittyvissä kysymyksissä. Vaikka käytettävissä oleva informaatio on ollut periaatteessa riittävää mahdollistamaan strategisen kokonaisarvion tekemisen Tuusniemen kunnan kannan muodostamiseksi, muodostaa PKS:n näkemys perusteluineen kuitenkin selkeän ristiriidan valtioneuvoston kanslian tarjouksen kanssa. Missään vaiheessa ei ole ilmennyt, onko PKS:llä omien sinänsä perusteltujen näkemystensä tueksi ulkopuolisen asiantuntijan lausuntoa. Mikäli sellaista ei ole, tulisi se pikimmiten hankkia tilanteen selkeyttämiseksi, etenkin Palokin voimalaitoksen arvon osalta.

Mikäli valtio pystyy osoittamaan Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:lle täysimääräiset ja tosiasialliset Palokki-kompensaatiot, on Tuusniemen kunta valmis käymään jatkokeskusteluja yhdessä muiden Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n omistajien kanssa.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Tuusniemen kunnanhallitus päättää

1. esittää, että Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n hallitus ryhtyy viipymättä hankkimaan riippumattoman asiantuntijan näkemystä/lausuntoa Palokin voimalaitoksen hintanäkemyksestään, mikäli sitä ei ole vielä hankittu

2. esittää, että Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n hallitus pitää kiinni hintanäkemyksestään, mikäli sille on saatavissa riippumattonta asiantuntijatukea;

3. katsoa, että Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n on Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n suurimpana osakkeenomistajana perusteltua tukea Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n hallituksen hintanäkemystä, mikäli sille on saatavissa riippumatonta asiantuntijatukea;

4. evästää Tuusniemen kunnan mandaatilla toimivia Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n hallituksen jäseniä huomioimaan Tuusniemen kunnan kannan asiassa.

Käsittely

Keskustelun aikana Heimo Räsänen esitti, että koska Pohjois-Karjalan Sähkö Oy ei ole pystynyt esittämään puolueetonta hintanäkemystä 80 miljoonan euron hinnalle:
1, Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n tulisi hyväksyä valtion Palokista tekemä 40 miljoonan euron velaton hinta
2. kannattaa Palokin voimalaitoksen myyntiä ja Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n hallituksen tulisi hyväksyä tarjous ja edistää sen viemistä eteenpäin
3. Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n tulisi tukea valtion tarjouksen hyväksymistä
4. lopullinen kauppahinta määritetään valtion tarjouksen mukaisesti riippumattomassa ja läpinäkyvässä arvonmääritysprosessissa siten, että kauppahinta on vähintään 40 miljoonaa euroa, jos arvonmääritys todetaan korkeammaksi, se on otettava huomioon kauppahinnassa
5. edellytetään Tuusniemen kunnan edustajia Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:ssa ja Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n yhtiökokouksessa toimimaan edellä esitetyn mukaisesti Palokkia koskevassa asiassa.

Irma Riekkinen kannatti Heimo Räsäsen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu muutosesitys ja hallituksen täytyy äänestää asiassa. Kunnanjohtajan päätösehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Heimo Räsäsen esitystä kannattavat äänestävät EI. Puheenjohtaja ehdotti, että äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Hallitus hyväksyi äänestysmenettelyn.

Äänestyksessä annettii viisi JAA -ääntä (Heikki Smolander, Pekka Martikainen, Olli-Matti Tirkkonen, Eevariitta Jäntti ja Maija Räsänen) ja kaksi EI -ääntä (Heimo Räsänen ja Irma Riekkinen). Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen päätökseksi tuli kunnanjohtajan päätösehdotus.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Minna Koistinen oli esteellisenä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 18:35 – 18:52. Peruste: yhteisöjäävi.

Asiakkaan reklamaatio ja sovintoehdotus vesilaskusta/ Lasku nro 208505

KH 19.10.2026 § 171
277/00.01.00/2026

Tuusniemen kunnan vesihuoltolaitoksen laskutuksessa on ilmennyt virhe virheellisen mittarin luennan johdosta. Virhe on paljastunut asiakkaan päättäessä sopimuksensa vesihuoltolaitoksen kanssa. Asiakkuus päättyi 30.6.2026.

Asiakkuus alkoi 27.3.2018, jonka jälkeen mittari on luettu 2 kertaa vuodessa asiakkaan toimesta. Tuolloin laskutus oli 2 kertaa/ vuosi lukemalasku ja 2 kertaa/vuosi arviolasku. Mittarilukemat olivat oikeaa suuruusluokkaa mittarin vaihtoon saakka 12.8.2021. Mittarin vaihdon jälkeen asiakas on lukenut/ilmoittanut mittarilukemat virheellisesti.

Tuusniemen kunnan Vesihuoltolaitoksen yleisten sopimusehtojen kohdan 5. Mittaus mukaan
” 5.1 Vedenkulutus ja viemäriveden määrä
Vedenkulutus todetaan laitoksen asentamalla vesimittarilla tai poikkeustapauksessa laitoksen suorittamalla arvioinnilla. Asiakkaan tulee seurata vedenkulutustaan ja sen muutoksia. Asiakkaan tulee olla riittävästi selvillä kiinteistöltä viemäriin johdettavan viemäriveden määrästä ja ilmoitettava laitokselle sellaiset muutokset, jotka vaikuttavat olennaisesti viemäriveden määrään.”

Asiakkaan mukaan kyse on vesimittarin luentavirheestä, josta laitoksella ei ole oikeutta laskuttaa asiakasta kolmea vuotta aiemmalta ajalta.
Tuusniemen kunnan Vesihuoltolaitoksen yleisten sopimusehtojen kohdan 6.4 Hyvitys/lisäveloitus mukaan

”Asiakas voi tehdä laitokselle laskua koskevat huomautukset kirjallisesti tai suullisesti. Huomautuksen tekeminen ei vapauta asiakasta laskun määräaikaisesta maksamisesta, paitsi jos laskun eräpäivä tai määrä on selvästi virheellinen ilmeisen kirjoitusvirheen johdosta.
Jos huomautus osoittautuu aiheelliseksi tai laitos muutoin huomaa laskuttaneensa virheellisesti, laitos hyvittää asiakkaalle tai veloittaa asiakkaalta puuttuvan määrän. Hyvityksestä tai lisäveloituksesta ei makseta korkoa.

Laskutus-, mittaus- tai mittarin luentavirheen perusteella myyjällä on oikeus lisäveloitukseen ja asiakkaalla oikeus hyvitykseen. Laskutus-, mittaus- tai mittarin luentavirheeseen perustuvia saatavia laitos ja asiakas voivat vaatia enintään kolmen vuoden ajalta.
Asiakas voi kuitenkin vaatia laskutus-, mittaus- tai mittarin luentavirheeseen perustuvia saataviaan virheen koko vaikutusajalta, ei kuitenkaan kymmentä vuotta pidemmältä ajalta, jos laskutus-, mittaus- ja mittarin luentavirheen syntymisajankohta ja sen vaikutus laskutukseen voidaan jälkeen päin todeta.

Hyvitys tai lisäveloitus suoritetaan laskutuksen yhteydessä tai erikseen mittauslaitteiden tarkistukseen, asiakkaan aikaisempiin kulutusmääriin tai muihin tietoihin perustuvan, laitoksen suorittaman arvion nojalla. Lisäveloitukselle tai hyvitykselle ei suoriteta korkoa sen kertymisen ajalta. Lisäveloituksen maksami-selle on asiakkaalle myönnettävä kohtuullinen maksuaika. Jollei asiakas myönnetyssä ajassa maksa lisäveloituksesta aiheutunutta laskua, voidaan siitä tämän jälkeiseltä ajalta periä korkolain mukaista viivästyskorkoa."

Asiakkaan mukaan näyttötaakka laskun oikeellisuudesta on laitoksella eikä asiakkaalla, ja laskelman oikeellisuudesta ei voida todeta olevan varmuutta, [redacted] toteaa olevansa halukas ratkaisemaan asian sovinnollisesti riitelyä jatkamatta.

Sovintoehdotus on seuraava:
Asiakas on enempien selvittelyiden välttämiseksi valmis maksamaan laskusta kunnan teknisen johtajan esittämän summan 5.570,24 € + alv 25,5 % (6.990,65 € sis. alv) lisättynä laskun hyväksyttävällä osuudella eli veden perusmaksuilla (yhteensä 216,91 € + alv 25,5 % eli 272,22 € € sis. alv), yhteensä 5.787,15 € + alv 25,5 % eli 7.262,87 € sis. alv.

Asiakas on valmis suorittamaan em. summan 20 maksuerässä kuukausittain kunkin kuukauden viimeiseen päivään mennessä eli 363,14 euroa kuukaudessa.

Tuusniemen kunnan hallintosäännön luvun 5 § 20, toimivalta kohtien 12 ja 13 mukaan toimivalta tässä asiassa on kunnanhallituksella.

Valmistelija Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy edellä mainitun sovintoehdotuksen.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Viiteaineisto
Otsikko
Ptk 2020
Reklamaatio ja sovintoehdotus_17.9.2026
Siirtoilmoitus
VS_ reklamaatio ja sovintoehdotus

Vuoden 2026 paikallisten järjestelyerien ja kehittämisohjelmaerien kohdentaminen

KH 19.10.2026 § 172
278/00.02.01/2026

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT on yleiskirjeessään 10/2026 antanut ohjeet kunta-alan vuoden 2026 sopimuskorotuksista ja niiden kohdentamisesta.

KVTESin piirissä 1.10.2026 jaetaan paikallinen järjestelyerä 0,20 % ja kehittämisohjelmaerä 0,40 % KVTESin palkkasummasta. OVTESin piirissä 1.10.2026 jaetaan paikallinen järjestelyerä 0,20 %, joka lasketaan koko OVTES:n palkkasummasta. Lisäksi kehittämisohjelmaeränä jaetaan OVTESin osiossa G 0,20 % osion G palkkasummasta ja muussa OVTESissa 0,18 % kyseisen henkilöstön palkkasummasta.

Vuoden 2026 paikallisten järjestelyerien ja paikallisten kehittämisohjelmaerien kohdentamisesta on käyty paikallinen neuvottelu 7.10.2026.

Tuusniemen kunnassa KVTESin paikallinen järjestelyerä on 250,78 euroa ja paikallinen kehittämisohjelmaerä on 512,08 euroa. OVTESin (peruskoulu ja lukio) paikallinen järjestelyerä on 237,04 euroa ja G-osion (varhaiskasvatus) 13,52 euroa. Paikallinen kehittämisohjelmaerä on 216,43 euroa (peruskoulu ja lukio). OVTESin G-osion (varhaiskasvatus) kehittämisohjelmaerä on 13,52 euroa.

Neuvottelun tulos oli KVTESin ja OVTESin osalta yksimielinen. Paikalliset järjestelyerät ja paikalliset kehittämisohjelmaerät jaetaan yleiskorotuksen tapaan tasopalkkoihin. OVTESin G-osion erät kohdennetaan varhaiskasvatuksen lastentarhanopettajiille, joilla kelpoisuusehdot täyttyvät.

Paikallisneuvottelun pöytäkirja on nähtävillä kunnanhallituksen kokouksessa.

Valmistelija

Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä paikallisten järjestelyerien ja paikallisten kehittämisohjelmaerien kohdentamisen paikallisen neuvottelun yksimielisen tuloksen mukaisesti.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Järjestötoiminnan edellytysten parantaminen

KH 29.6.2026 §111
184/00.02.01/2026

Hanna Mustonen esitti valtuuston kokouksessa 15.6.2026 kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteen ”Järjestötoiminnan edellytysten parantaminen”.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että ”Aloitteen tueksi viittaamme Kuntastrategiassamme painopisteeseen: ”Edistämme kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua, vaikuttaa ja toimia yhdessä arjen hyvinvoinnin ja elinvoiman rakentamisessa.” Myös Hyvinvointisuunnitelman 2025 – 2029 yksi neljästä painopisteestä on osallisuus ja yhteisöllisyys.

1. Päätalon-järjestötilan lisäksi tarvitaan lisää esteetöntä tilaa järjestöille kokoontua ja toimia. (…)
2. Reaaliaikainen järjestötilojen varaus netissä järjestöille. (…)
3. Järjestöjen käyttämien tilojen ulko-ovien lukituksen muuttaminen koodillisiksi sen sijaan, että avaimet haetaan kunnantalolta virka-aikaan.”

Hallintosäännön 113 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Valmistelija

Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ottaa valtuustoaloitteen valmisteltavakseen ja pyytää siitä lausunnon tekniseltä johtajalta.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 19.10.2026 § 173
275/00.01.00/2026

Kunnan tekninen johtaja on antanut asiassa liitteenä olevan lausunnon.

Täydennyksenä liitteenä olevaan lausuntoon:

Kunnalla on tilavarausten osalta käytössä sähköinen kalenteri. Sähköinen kalenteri on osa kunnalla käytössä olevaa Microsoft Office 365-järjestelmää, johon ei ole mahdollista tietoturvasyistä myöntää

käyttöoikeuksia kunnan henkilöstöön kuulumattomille tahoille edes kalenterin osalta. Nykykäytännön mukaisesti järjestöt ilmoittavat kuntaan tilavaraustarpeestaan ja kunnan henkilöstöön kuuluva lisää varaustiedot kunnan tilavarauskalenteriin. Rinnakkaisjärjestelmän hankkiminen nykyisen järjestelmän rinnalle ei ole tarkoituksenmukaista.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää, että valtuusto merkitsee tiedoksi liitteenä olevan lausunnon, ja sitä täydentävän edellä olevan esittelytekstin vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eevariitta Jäntti ja Martti Kähkönen olivat esteellisinä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 18:56 – 18:58. Peruste: yhteisöjäävi.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite11	Valtuustoaloite 15062026
Liite12	LAUSUNTO

Kuntalaisaloite: Vieraslajien torjunta Tuusniemen kunnan alueelta yhteistyössä Tuusniemen Kylät ry:n kanssa

KH 07.09.2026 § 144

Tuusniemen kuntaan on saapunut 31.8.2026 sähköpostitse Tuusniemen Kylät ry:n kuntalaisaloite ”Vieraslajien torjunta Tuusniemen kunnan alueelta yhteistyössä Tuusniemen Kylät ry:n kanssa”.

Yhdistys esittää, että Tuusniemen kunta käynnistää järjestelmällisen yhteistyön Tuusniemen Kylät ry:n kanssa haitallisten vieraslajien, kuten jättipalsamin, komealupiinin, espanjansiruetanan ja kurtturuusun kartoittamiseksi ja torjumiseksi kunnan alueelta keväällä 2027.

Aloitteessa todetaan, että ”Vieraslajit syrjäyttävät alkuperäistä kasvilajistoa ja köyhdyttävät hyönteiskantoja. Tavoitteena on suojella Tuusniemen luonnon monimuotoisuutta, siistiä maisemaa ja palauttaa sen alkuperäistä kasvistoa ja estää haitallisten lajien leviäminen.

Tuusniemen Kylät ry ehdottaa, että keväällä 2027 pidettäisiin yleisölle tilaisuus ennen kasvukauden alkua. ”Hyödyntäisimme maksullista Crowdsorsa -mobiilipelisovellusta kuntalaisten aktivoimiseksi vieraslajien torjunnassa. Aktivoisimme kyläyhdistyksiä heidän alueellaan tehtävään vieraslajien torjuntaan.”

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla, kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Hallintosäännön 140 – 142 §:n mukaan aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä. Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

Hallintojohtaja on lähettänyt 31.8.2026 aloitteen tekijälle sähköpostin, että kunnanhallitus päättää aloitevastauksen valmistelusta 7.9.2026, ja että aloitteen käsittelystä saa lisätietoja kunnanjohtajalta tai hallintojohtajalta.

Valmistelija Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen valmisteltavaksi tekniselle lautakunnalle.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eevariitta Jäntti oli esteellisenä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 17:45 – 17:47. Peruste: yhteisöjäävi.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tekn.ltk 30.09.2026 § 73

Tuusniemen kuntaan 31.8.2026 saapuneessa kuntalaisaloitteessa Tuusniemen Kylät ry ehdottaa, että keväällä 2027 pidettäisiin yleisölle tilaisuus ennen kasvukauden alkua. ”Hyödyntäisimme maksullista Crowdsorsa -mobiilipelisovellusta kuntalaisten aktivoimiseksi vieraslajien torjunnassa. Aktivoisimme kyläyhdistyksiä heidän alueellaan tehtävään vieraslajien torjuntaan.”

Tuusniemen kunta on jo aiemmin muutama vuosi sitten osallistunut useamman kunnan yhteiseen kaksivuotiseen hankkeeseen vieraslajien torjuntaan liittyen. Tuon hankkeen jälkeen tekninen johtaja on esitellyt Crowdsorsa-mobiilipelisovelluksen käyttömahdollisuutta kuntalaisten aktivoimikseksi vieraslajien torjuntaan. Tuolloin asia ei edennyt käytäntöön.

Tekninen toimi on nyt esittänyt vuoden 2027 talousarvioon varattavaksi 2000-4000 euron määrärahan vieraslajien torjuntaan ja tämän mobiilisovelluksen käyttöönottoon. Tuusniemen kunnan alueella vieraslajien torjunta olisi hyvinkin tarpeellista, koska esim. jättipalsami leviää ympäriinsä hyvin voimakkaasti.

Jättipalsamin hävittäminen on hieman helpompaa kuin esimerkiksi lupiinin hävittäminen, jota olisi myös tärkeä torjua. Molempien vieraslajien torjunta vaatii useamman vuoden aktiivisen hävittämisen, jotta tästä työstä olisi hyötyä pidemmällä aikavälillä. Mahdollisesti tämän mobiilisovelluksen avulla saataisiin aktivoitua myös kuntalaisia viraslajien torjuntaan.

Tekninen toimi suhtautuu myönteisesti Tuusniemen Kylät ry:n aloitteeseen.

Valmistelija Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta esittää lausuntonaan kunnanhallitukselle, että Tuusniemen kunta voi osallistua omalla panoksellaan kuntalaisaloitteessa mainittuun vieraslajien torjuntaan. Osallistumisen edellytyksenä on, että vuoden 2027 talousarvioon saadaan määräraha 2000 - 4000 euroa mobiilisovelluksen käyttöönottoon. Tuusniemen Kylät ry:n tulee osallistua

myös omalla rahallisella panoksellaan aloitteen mukaisen hankkeen toteutukseen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

KH 19.10.2026 § 174
237/00.02.01/2026

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää aloitevastauksenaan

1. että kunta osallistuu omalla panoksellaan kuntalaisaloitteen mukaiseen vieraslajien torjuntaan edellyttäen, että tekninen lautakunta osoittaa tarvittavan määrärahan vuoden 2027 talousarvion käyttösuunnitelmassa ja että Tuusniemen Kylät ry osallistuu omalla rahallisella panoksellaan aloitteen mukaiseen vieraslajien torjuntaan.
2. että aloite on loppuun käsitelty.

Käsittely

Keskustelun aikana kunnanjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen.

Kunnanjohtajan muutettu päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää aloitevastauksenaan
1. että kunta osallistuu omalla panoksellaan kuntalaisaloitteen mukaiseen vieraslajien torjuntaan edellyttäen, että tekninen lautakunta osoittaa tarvittavan määrärahan vuoden 2027 talousarvion käyttösuunnitelmassa ja että Tuusniemen Kylät ry osallistuu omalla rahallisella panoksellaan aloitteen mukaiseen vieraslajien torjuntaan.
2. että kunta suhtautuu myönteisesti kunnan maa-alueilla tapahtuvaan minkkien ja supikoirien pyyntiin, jotka ovat haitallisia vieraslajeja.
3. että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan muutetun päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eevariitta Jäntti oli esteellisenä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan ja palasi kokoukseen klo 19:03. Peruste: yhteisöjäävi.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite13	Kuntalaisaloite Vieraslajien torjunta

Ilmoitusasiat, kh

KH 19.10.2026 § 175

Lautakuntien pöytäkirjat:
1. Tarkastuslautakunta 8.10.2026
2. Tekninen lautakunta 30.9.2026

Kokousten pöytäkirjajäljennökset:
1. Savon koulutuskuntayhtymän yhtymähallitus 2.10.2026
2. Kuopion kaupungin työllisyysaluelautakunta 7.10.2026

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat:
1. Kunnanjohtajan viranhaltijapäätös § 1/2026: Tuusniemen kunnan osallistuminen ESR-hankkeeseen: Nuorten työsilta

Muut tietoon saatettavat asiat:
1. Kuopion kaupunki: Kuopion työllisyysalueen työvoimapalveluiden tilastokatsaus 01-08/2026
2. Kuopion kaupunki: Muistio Kuopion työllisyysalueen kuntajohtajien kokous 8.10.2026
3. Pohjois-Savon liitto: Pöytäkirjanote maakuntahallitus 28.9.2026 § 106 ”Lausuntopyyntö Pohjois-Savon liiton talousarvio 2027 sekä taloussuunnitelma 2027-2029
4. Pohjois-Savon liitto: Kuukausikirje syyskuu 2026
5. Kansaneläkelaitos: Päätös työnantajan järjestämän työterveyshuollon kustannusten korvaamisesta tilikaudelta 1.1.2025-31.12.2025
6. Siilinjärven kunta: Lausuntopyyntö ”Sopimukuntien kuuleminen ympäristöterveyspalveluiden vuoden 2027 talousarviosta”
7. Siilinjärven kunta: Lausuntopyyntö ”Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029
8. Varkauden kaupunki: Pöytäkirjanote kaupunginhallitus 21.9.2026 § 207 ”Ympäristöterveydenhuollon yhteisen toimintayksikön valmistelu ja pieneläinpäivystykseen osallistuminen”
9. Numera Palvelut Oy: Kutsu ylimääräiseen yhtiökokoukseen 22.10.2026
10. Johtoryhmän muistio 9.10.2026

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee edellä olevat asiat tiedoksi ja päättää, etteivät ne anna aihetta enempiin toimenpiteisiin ja ettei edellä mainituissa pöytäkirjoissa olevia päätöksiä oteta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 159, § 160, § 161, § 162, § 163, § 164, § 165, § 166, § 167, § 169, § 170, § 173, § 175

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 168, § 171, § 172

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa *(asianosainen)*, sekä

- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusniemen kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai

arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Tuusniemen kunnan Kunnanhallitus

Kunnanviraston yhteystiedot:

Postiosoite: Keskitie 22, 71200 Tuusniemi
Käyntiosoite: Keskitie 22, 71200 Tuusniemi
Sähköpostiosoite: hallinto@tuusniemi.fi

Viraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Tuusniemen kunnasta.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla www.tuusniemi.fi 26.10.2026

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi.